

H Í R L E V É L

2 0 2 5 / 0 1

2025. JANUÁR 07.

Tartalom

TARTALOM	1
ÖSSZEFOGVA SIKERÜL A VÁLTOZÁSOKAT VÉGHEZ VINNI	3
ELINDULT AZ OMBKE HIVATALOS FACEBOOK- ÉS LINKEDIN-OLDALA	4
M E G H Í V Ó	5
117. (RENKÍVÜLI, ONLINE) KÜLDÖTTGYŰLÉS	5
FELHÍVÁS	7
A JELENTKEZÉS ÉS A REGISZTRÁCIÓ JANUÁRBAN INDUL	7
„ÉN ÍGY EMLÉKSZEM...”	7

BÁNYÁSZ HŐSÖK EMLÉKNAPJA TATABÁNYÁN	8
VASKOHÁSZOK SZAKESTÉLYE BUDAPESTEN	13
FÁT ÜLTETTEK A BÁNYÁSZ LEGENDÁJÁNAK TISZTELETÉRE	15
EMLÉKEZÉS REM LAJOS RUBINDIPLOMÁS BÁNYAMÉRNÖKRE	16
INDUL AZ ORSZÁGOS FÖLDTUDOMÁNYI DIÁKKONFERENCIA	18
FÖLDTUDOMÁNYI DISKURZUSOK – ARANYÁSÓ A DUDUJKA-VÖLGYBEN.....	20
FELHÍVÁS GRÁNIT-, RUBIN-, VAS-, GYÉMÁNT- ÉS ARANYOKLEVÉL ÁTADÁSÁRA	21
FÖLDTANI ÉS GEOFIZIKAI VÁNDORGYŰLÉS.....	22
ELKÉSZÜLT A TANULMÁNY A HAJDANI MISKOLCI KOHÁSZAT TERÜLETÉNEK HASZNOSÍTÁSÁRA.....	23
ENERGETIKAI HÍREK.....	24
SZÉLSŐSÉGES IDŐJÁRÁSI HULLÁMOK ZAJLOTTAK 2024-BEN	24
A MOLDOVAI RÉGIÓ IPARA LEÁLL AZ OROSZ GÁZ HIÁNYA MIATT	25
SZLOVÁKIAI DILEMMÁK AZ UKRAJNÁN KERESZTÜLI GÁZSZÁLLÍTÁSOK LEÁLLÍTÁSA MIATT	25
BIDEN TÖBB TENGERI OLAJFÚRÁST TILT BE TRUMP ÉRKEZÉSE ELŐTT.....	28
A MI ÉVFORDULÓINK 2025-BEN	31
ELŐDEINK (1. RÉSZ)	31
HÍRLEVÉL	38

Összefogva sikerül a változásokat véghez vinni

Dr. Szombatfalvy Annának, az OMBKE elnökének újévi köszöntője

Tisztelt Tagtársak!

Boldog Új Évet, jó egészséget és sok örömet kívánok Mindnyájatoknak!

Szilveszter éjjel, amikor szerettem volna megvárni az éjfél, a LinkedIn-en olvastam egy nagyon érdekes posztot Balogh Pétertől, miszerint nem BÚÉK! hanem BÚÉCs!, azaz Boldog Új Évet csinálók.

Maximálisan egyetértek, nem kívánni kell, hanem keményen dolgozni a céljainkért, az álmainkért, a fejlődésért, minden egyes nap.

Aki ismer, tudja, hogy társasági ember vagyok nem szívesen hagyok ki egy szakmai, vagy baráti összejövetelt sem. Ellenben az év vége, a szilveszter nálam már évek óta az elcsendesedés és a számvetés időszaka. Ilyenkor összegzem az elmúlt évet és teszek fel magamnak kérdéseket, vajon mit csináltam jól, vagy éppen rosszul; mit tanultam az elmúlt évből stb. És ilyenkor rakom össze fejbem az új évre vonatkozó terveimet és célkitűzéseimet is.

Ha az egy évvel ezelőtti önmagamnak tanácsot adnék, azt mondanám, hogy ne hezitáljon annyit, hogy elindul-e az OMBKE elnöki pozíciójáért, mert szeptember 28-a óta nem volt olyan nap, hogy megbántam volna, hogy megválasztottak. Azóta csak előre tekintek és azon dolgozom, hogy az alelnök társaimmal és az egyesületi igazgatóval megfogalmazott terveink megvalósuljanak és teszem mindezt örömmel. Az elmúlt három hónap nem volt egyszerű, sőt. Hiába voltam úgymond közel a tűzhöz, mint alelnök, az Egyesület napi működésével, tevékenységével igazán csak most szembesültem. Úgy érzem, hogy a kisebb, nagyobb hibák ellenére, megfelelően lehoztuk ezt a mindenki számára új időszakot. Mondhatni, megteremtettük az átmenetet, stabilizáltuk az Egyesület működését és megerősítettük a nagy változásokhoz és átalakításokhoz az alapokat.

Ez a közel kéthetes pihenés segített abban, hogy tisztán lássam, hogyan fogok, hogyan fogunk egy szerethető, XXI. századi egyesületet létrehozni, ami biztosítani fogja a fennmaradást! A 2025-ös év semmilyen szempontból sem lesz könnyű. Tudjuk, érezzük, hogy szakmáink előtt milyen kihívások állnak, ezért lesz sokkal nagyobb szerepe annak, hogy van egy ilyen közösség,

ahol, mind barátokat, mind támogatást, mind szakmai segítséget kaphatunk. Az iparból hozom azt a proaktív szemléletet, miszerint a hullámvölgyeknek is megvan az előnyük, akkor van lehetőség fejlesztésre, tesztelésre, jobb és újabb technológiák kipróbálására és beállítására. Hiszem, hogy közösen, összefogva, a támogatásokat élvezve, sikerül ezeket a változásokat véghez vinni és meghonosítani! Legyen a 2025. esztendő egy történelmi év, a fordulat éve, amikor ugyan sokat dolgozunk, de utána, mikor újra könnyebb időszak fog következni – amiben mindannyian bízunk – már csak élveznünk kell a munkánk gyümölcsét!

Zárásként pedig következzen egy idézet Radnóti Miklóstól, ami szolgáljon útmutatóul erre az évre:

”Ember vigyázz, figyeld meg jól világot: ez volt a múlt, emez a vad jelen, - hordozd szívedben. Éld e rossz világot és mindig tudd, hogy mit kell tenned érte, hogy más legyen.”

Jó szerencsét!

Elindult az OMBKE hivatalos Facebook- és LinkedIn-oldala

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület mostantól a legnagyobb közösségi platformokon is elérhető!

Az új oldalak célja, hogy tagjaink és az érdeklődők naprakész információkat kapjanak az egyesület tevékenységeiről, eseményeiről, és szakmai hírekről.

☀ Kövessen minket a Facebookon és a LinkedIn-en, hogy elsőként értesüljön az iparág friss híreiről, eseményeinkről és a bányászati-kohászati közösség életéről.

Csatlakozzon hozzánk online, és segítsen terjeszteni a hírt, hogy minél többen megismerhessék Egyesületünk munkáját és hagyományainkat!

Facebook: <https://www.facebook.com/ombke1892/>

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/ombke>

Kövesse és ajánlja ismerőseinek az oldalakat!

Jó szerencsét!

MEGHÍVÓ

az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület 2025. január 10.-én, pénteken 17:00 órakor kezdődő

117. (Rendkívüli, online) KÜLDÖTTGYŰLÉSÉRE

Helyszín:
1143 Budapest Hízlaló tér 1.

NAPIREND

Nemzeti Himnusz

Elnöki megnyitó

Új elnökségi tag választása: a Jelölő Bizottság jelentése, szavazás

SZÜNET

A Szavazatszámoló Bizottság jelentése

A Szavazatszámoló Bizottság jelentése

Elnöki zárszó

Bányász-, Kohász- és Erdész Himnusz

A Küldöttgyűlést a küldöttek személyes megjelenésével és online tartjuk meg.
Kérem tagtársainkat, hogy lehetőség szerint egyenruhában jelenjenek meg a Küldöttgyűlésen.

A Küldöttgyűlés nyilvános, melyen a küldöttek szavazati joggal, az Egyesület többi tagja (egyéni és pártoló jogi tagok) tanácskozási joggal vehetnek részt.

A regisztráció kezdete: 16:30.

Határozatképtelenség esetén a Küldöttgyűlést azonos napirenddel 2025.01.25.-én, 16:00 órai kezdettel hívjuk össze, az egyesületi székházban. A megismételt küldöttgyűlés

Alapszabályunk 9.§ (10) bekezdése alapján a megjelent küldöttek számától függetlenül határozatképes.

Az online szavazás eszköze

Az ElectionRunner egy könnyen használható, biztonságos és hatékony online szavazó rendszer, amelyet különböző szervezetek – például iskolák, klubok, egyesületek vagy vállalkozások – számára terveztek. A rendszer segítségével egyszerűen lebonyolíthatók szavazások, miközben garantálja a biztonságot és az anonimitást. Az alábbiakban bemutatjuk, hogyan működik.

A használat megkezdéséhez először egy fiókot kell létrehozni az ElectionRunner weboldalán. A fiókban kezelhetők az összes szavazással kapcsolatos tevékenységek, beleértve a szavazások beállítását, a szavazók meghívását, valamint az eredmények megtekintését. Miután a fiók létrejött, az új szavazás beállításával kezdődhet a folyamat. Az adminisztrátor megadhatja a szavazás nevét, időpontját és időtartamát, valamint létrehozhatja a szavazati opciókat, például a jelöltek nevét vagy a válaszlehetőségeket.

A szavazás előkészítésének egyik fontos lépése a szavazók listájának feltöltése. Ez a lista tartalmazza a szavazók nevét és e-mail címét, amely alapján az ElectionRunner biztosítja, hogy csak a meghívott személyek vehessenek részt a szavazásban. A rendszer ezután automatikusan e-mailt küld a szavazóknak, amely tartalmazza a szavazási linket és az egyedi belépési kódot. Ez az egyediség garantálja, hogy minden szavazó csak egyszer adhatja le a voksát.

A szavazás lebonyolítása során a szavazók a kapott link segítségével léphetnek be a rendszerbe. Az ElectionRunner egy egyszerűen kezelhető felületet kínál, ahol anonim módon adhatják le szavazataikat. Az adminisztrátor a szavazást úgy állíthatja be, hogy az csak meghatározott időszakban legyen aktív, biztosítva a zökkenőmentes lebonyolítást.

A rendszer kiemelt figyelmet fordít a biztonságra. A szavazási folyamat teljes mértékben titkosított, ami biztosítja, hogy a szavazatok adatai védettek legyenek, és ne legyenek visszafejthetők. Az egyedi azonosítók és kódok garantálják, hogy csak jogosult személyek vehessenek részt a szavazásban, és többszöri szavazás ne fordulhasson elő.

A szavazás lezárása után az adminisztrátor azonnal hozzáférhet az eredményekhez, amelyeket különböző formátumokban – például CSV vagy PDF – exportálhat.

Jó szerencsét!

*Dr. Szombatfalvy Anna s.k.
elnök*

Felhívás
Az OMBKE Szakmai napot és bált rendez
Időpont: 2025.02.22.
Helyszín: Fehérvárcsurgói kastély

A jelentkezés és a regisztráció januárban indul

„Én így emlékszem...”

Hírlevelünk gyakran tudósít olyan eseményekről, amikor azok résztvevői hivatalosan, szakestélyi keretek között, ünnepélyesen, koszorúzással vagy előadással egybe kötve, esetleg csak úgy fehér asztal mellett, baráti beszélgetés formájában: **emlékeznek**. Régi időkre, régi közösségekre, valamikori munkahelyekre, technológiákra, olyan eseményekre, amelyek széppé vagy éppen ellenkezőleg nehezzé tették az életüket, ám annak fontos részei voltak.

Egyesületünk arra törekszik, hogy a múlt felidézésének legyenek emlékhelyei, azokat időről-időre ápoljuk, gondozzuk, bővítjük, őrizzük meg a jövőnek, miközben alkalmanként módot nyújtanak ezek az objektumok, arra, hogy általuk, velük emlékezhessünk. De most nem ezekhez kérünk tárgyakat, létezésükhöz, istápolásukhoz összefogást.

Szerkesztőségünk mostani kezdeményezése arra ösztönzi olvasóinkat, hogy segítsenek ezt a múltidőző, emlékeket megőrző tevékenységet fenntartani. Nem tárgyakat, relikviákat kérünk, hanem azt, hogy az induló, Én így emlékszem rovatunkba írják meg emlékeiket. Valamikori munkahelyükről, közösségükről, barátaikról, történésekről.

Terjedelmi korlátjaink nincsenek, ám kérjük szerzőinket, hogy egy hetilap kereteihez, hangvételéhez igazodva írjanak. Várjuk cikkeiket a

hirlevel@ombke.hu e-mail címre vagy az

OMBKE 1107 Budapest Hízlaló tér 1. számú postai címre.

A Szerk.

Bányász hősök emléknapja Tatabányán

Ragyogó napsütés fogadta december 30-án, délután a Bányász Kegyeleti Emlékműhöz érkező mintegy 70 embert, akik egy szomorú eseményre emlékezve gyűltek össze. 1950 december 30-án, 23.20-kor sújtólég -és sorozatos szénporrobbanás döntötte romba a XII-es aknát. Az éjszakai műszakra leszállt 113 bányász közül 81-en veszítették életüket, de megsérült a többi 32 bányász is. Ez volt a magyar bányászat legsúlyosabb tragédiája. Nem véletlenül döntött úgy a város képviselő testülete, hogy ezt a napot a Bányász Hősök Emléknapjává nyilvánítja. Húsz esztendeje immár annak, hogy az utolsó akna, a Mány I/a is bezárta kapuit, és ezzel végleg befejeződött a 110 éven át oly sikeresen működő tatabányai szénbányászat. A múltat, a bányászat szerepét és jelentőségét nemcsak a városvezetés, de számos hagyományőrző szervezet is kiemelten fontosnak tartja. Sajnos az idő múlásával egyre kevesebben maradunk, akik ténylegesen megéltük a „földalatti lét” izgalmát és szépségeit. Szerencsére sokan vannak még, akik családi vagy baráti kapcsolódás révén pontosan tudják mit is jelentett a bányászat Tatabányán.

A városvezetés képviseletében **Borsos Márton** alpolgármester rendhagyó módon emlékezett meg a tragikus eseményről. Felesége nagyapja, **Monos Rudolf** a tragédia idejében egyetemi hallgató volt Sopronban és téli vizsgaidőszak lévén itthon volt. Önkéntesként jelentkezett a mentési munkára és így közvetlen közlőrl láthatta a szörnyű pusztítást, ami egész életén át meghatározta a bányamunkához való viszonyát.

Ezen „élményeit” le is jegyezte hagyatékuul hagyva bányamérnök fiának és unokáinak.

Németh László a Tatabányai Bányász Hagyományokért Alapítvány kuratóriumi elnöke felelevenítette az emlékmű felállításának történetét. Tatabánya várossá nyilvánításának ötvenedik évfordulójára, az alapítvány kezdeményezésére közadakozásból készült az emlékmű, amely B. Hegyi László alkotása. Az emlékmű robbanás által összeomló és tönkrement bányavárat szimbolizál. Az emlékműhöz vezetős sétányon hét hatalmas mészkőtáblán 579 bányabalesetben elhunyt bányász neve szerepel. Nagyon súlyos ár ez azért a 200 millió tonna szénért, amit a 110 év alatt a térségből kitermeltek.

A Bányász Fúvószenekar gyászzenéjére **Borsos Márton** alpolgármester helyezte el a város koszorúját. A hagyományörző szervezetek nevében **Vasas Mihály, Torma Lajos, Németh László, Csaszlava Jenő, Balogh Csaba, Kiss József és Bársony László** helyezték el a megemlékezés koszorúit. Ezt követően a résztvevők gyertyagyújtással emlékeztek az elhunytakra, majd a bányász zenekar közreműködésével közösen elénekeltük a Bányász Himnuszt.

A megemlékezés főszervezője és narrátora az önkormányzat képviseltében **Monos Krisztina**, a már említett Monos Rudolf bányamérnök másik unokája volt. Csak a remény hangján merem mondani, ha a bányász unokáknak csak harmada legalább ennyire fontosnak tartja a múltat van remény, hogy még ötven év múlva is énekelni fogják városunkban jeles alkalmakkor a Bányász himnuszt.

Bársony László

Borsos Márton ünnepi beszéde:

„Rudolfkám, vizsgáztass lelkiismereted szerint” – így hangzott a professzor válasza.

A mondat abból a történetből származik, amelyet ma a Bányász Hősök Emléknapján elevenítettem fel. Monos Rudolf, feleségem nagypapája, bányász volt. A XV. akna főmérnöke majd biztonsági főmérnök később a Szénbányák beruházási igazgatója. Míg élt sokat mesélt a bányáról. Tulajdonképpen csak arról mesélt. Ez a történet is tőle

származik, emlékiratából, amelyet unokájának diktált le. Emlékezzünk rájuk! Emlékezzünk arra a 81 bányászra, akiket 74 évvel ezelőtt utoljára szálltak a mélybe. És emlékezzünk arra az összesen 569 bányászra, akik életükkel fizették meg az árat, amelyet a bánya Tatabánya felépítéséért, fejlődéséért, az itt élők boldogulásáért követelt. Ma miénk a főhajtás kötelessége. Emlékeznünk kell, hogy a bányászok mindenkor a legnagyobb bátorsággal, szorgalommal, egymás iránt tanúsított bajtársiassággal végezték munkájukat. És akkor a történet:

„1953 őszén elfoglaltam új munkahelyemet az egyetemen. Első nap az előadó terem előtt gyülekező hallgató csoportból Molnár Gyula (volt birkózó sporttársam) kiáltott utánam:

- Rudikám, az előadó tanárunk bányagéptanból egy öreg professzor lesz.
- Talán nem is olyan öreg majd meglátjátok. – válaszoltam vissza nekik. Kréta-szivacs-előadás-vázlat a kezemben, vonultam az előadó terembe.
- Kérem menjenek be, foglalják el a helyüket.

Felléptem a katedrára és kezdtem letörölni az előző órán táblán hagyott maradványokat. Most jött a kabaré vagy inkább színpadhoz illő jelenet. Molnár Gyula nevetve odaszólt:

- Mi van Rudikám a „kis inast” leküldte a professzor letörölni a táblát?!

Na, ez jól kezdődik gondoltam. Enyhe mosollyal a hallgatók felé fordulva bemutatkoztam:

- Monos Rudolf vagyok és következő szemeszterben én fogom a Bányagéptant előadni, - gyakorlatokat vezetni, sőt én is vizsgáztatom Önöket. Remélem jól kijövünk majd egymással. Közben fél szemmel a Gyulára sandítottam, aki az első sorban ült. Ha eddig nem láttam volna megnyúlt arcot, leesett állat, akkor most láttam.

Az előadások-gyakorlatok a megszokott mederben zajlottak. Nem úgy a vizsgaidőszak. Úgy a vizsga félidejében a professzor szólt, hogy menjek be hozzá. Ül le Rudolfkám, tegnap volt nálam a tanulmányi osztály vezetője. Közölte, hogy az egyetemen a Te szakod, a Bányagéptan vizsga eredménye a legrosszabb. Vizsgáztass úgy, hogy tudjanak a hallgatók. Kérdően néz rám. Mit lehet erre mondani. Elcsodálkoztam, majd rövid gondolkodás után ezt mondtam. Professzor úr két út lehetséges: Az egyik, ha azt kérdezem vizsgán:

- Milyen színű ez a fekete kalap?

Ha a válasz: Fekete, akkor jeles, ha Fehér, akkor elégtelen. Gondolom ez járhatatlan.

A másik, ha kíváncsi rá elmondom. Bólintott.

- Egy dátummal kezdem. Tatabánya, 1950.12.30. 23 óra 20 perc. Tatabányai Szénbányák Vállalat XII. akna. Sújtólég és szénporrobbanás (sorozat) 81 halott és 15 sebesült, romba dőlt vágatrendszer, szétesett légvezetés, mentés (csak készülékben). Mint másodéves hallgató éjjel odarohantam. Tudtam az utat, korábban, mint „lámpakamra fiú” dolgoztam ott. Mindenkit ismertem. A látvány borzasztó volt. Csak az aknaudvaron tevékenykedhettem, de hatására megfogadtam, ha valaha vezető leszek és kapcsolatba kerülök, mint oktató vagy irányító a bányászattal, mint például, hogy milyen gépek vihetők le sújtólég-szénporrobbanás veszélyes bányatérsgébe, a választ, aki nem tudja az nem kaphat nálam kalkulust. Zéró tolerancia. Csak ez az egy út járható számomra. Szomorú szemekkel és arccal rám nézett és csak ennyit mondott: - "Rudolfkám, vizsgáztass lelkiismereted szerint" - fejével intett, hogy elmehetek. E négy szóval egy életre példakémmé tette magát.

JÓ SZERENCSEÁT!

Forrás: (KEMMA)

LUCA-NAPI ELÉKEK, 2024-BŐL **Vaskohászok szakestélye Budapesten**

Immár 24-ik alkalommal szervezte meg Luca napján, december 13-án szakestélyét az OMBKE Vaskohászati Szakosztály Budapesti Helyi Szervezete. A szakestély a „Jó Szerencsét!” köszöntés elfogadásának 130. évfordulóját ünnepelte. Ugyanakkor, idén a Luca-nap éppen péntekre esett, így nem meglepő, hogy a szakestély leginkább a szerencse – balszerencse fogalomköréhez kapcsolódott.

A szakestélyt az OMBKE elnöksége is megtisztelte részvételével, a vendégek között köszönthettük Dr. Szombatfalvy Annát, OMBKE elnökét, Dr. Fegyverneki Györgyöt, az OMBKE alelnökét, Rátkai Norbertet, az OMBKE igazgatóját és az exelnökök közül Dr. Tardy Pált, az OMBKE korábbi elnökét. Az erdész, bányász, öntész vendégeink mellett nagy örömeinkre mintegy húsz fiatal egyetemista is részt vett a szakestélyen, részben a Budapesti Műszaki Egyetem közlekedésmérnöki, részben az Óbudai Egyetem gépészmérnök karáról. Mindkét intézményben a selmeci hagyományok ápolása – néhány elkötelezett oktató bátorításával és támogatásával – kiemelkedően magas szinten folyik.

A komoly pohár keretében Dr. Szombatfalvy Anna elnökasszony vázolta az egyesület jövőjére vonatkozó terveit, melyek megvalósításához a szakestély sok „Jó Szerencsét!” is kívánt. Ezt követően Dr. Weiszburg Tamás, az ELTE ásványtannal és geológiával foglalkozó egyetemi tanára, az Országos Tudományos Diákköri Tanács elnöke értő módon és szakszerűen felavatta a bányász-kohász köszöntés tiszteletére készült kupát.

A szakestély jó hangulatban humoros felszólalásokkal folytatódott, de időnként egy-egy hozzászólás kapcsán a magyar vaskohászat, és ezen belül is dunaújvárosi kollégák és a dunaújvárosi acélgyártás aggasztó helyzete is szóba került. A nehéz szituációban különösen időszerű volt a szakestély hivatalos megszólításában a balszerencsés péntek 13, és a „Jó Szerencsét!” kívánás együttes emlegetése.

Dr. Réger Mihály

Fát ültettek a Bányász legendájának tiszteletére

A Bányász legendás labdarúgóját ünnepelte Agyagosszergény. Csapó Károly tiszteletére hársfát ültettek és egy emléktáblát avattak fel.

Szülőfalujában, a Győr-Moson-Sopron vármegyében található Agyagosszergényben hársfát ültettek Csapó Károlynak, a Tatabányai Sport Club örökös tagjának tiszteletére.

Csapó, aki 1952. február 23-án született a településen, rendszeresen visszatér szülőhelyére, amely most különleges gesztussal ünnepelte meg kötelékét a helyi közösséggel.

Az agyagosszergényi önkormányzat idén ősszel indította el fásítási programját, amelynek keretében külön fát állítottak a Tatabányai Bányász legendás labdarúgója tiszteletére. Csapó Károly idén októberben vehette át Komárom-Esztergom vármegye Príma-díját, amely jelentős elismerés sportolói pályafutása és közösségi tevékenysége iránt. A fa elültetését követően az esemény során emléktáblát is felavattak, amely megőrökíti Csapó Károly nevét és a település iránti szeretetét. Az eseményen maga az ünnepelt, Csapó Károly is jelen volt, aki meghatóttan fogadta a kistelepülés

gesztusát. (Forrás: KEMMA, Tatabányai Sport Club /FB)

*„Imhol a föld alá megyünk,
Aknán, s tárnákon át
S a napfényt fölváltja ott lent,
A gyöngö mécsvilág.”*

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

Rem Lajos

rubindiplomás okl. bányamérnök-közgazdász

2024. december 22-én, életének 96. évében végleg megpihent.

Végző búcsút a hosszúperesztegi temetőben veszünk

2025. január 24-én (pénteken) 14:00 órakor.

Lelki üdvéért a hosszúperesztegi **Római Katolikus Templomban 13:20 órakor** mondanak szentmisét.

Gyászolják: gyermekei, unokái, dédunokái, rokonai, barátai, kollégái és ismerősei.

Utolsó „Jó szerencsét”, Lujcsi!

Emlékezés Rem Lajos rubindiplomás bányamérnökre

MORVAI TIBOR levelezési listáján olvastuk

„Kedves Listatársaim!

Tegnap adtam hírül listáinkon, hogy elhunyt Rem Lajos rubindiplomás bányamérnök, mérnök közgazdász.

Lajos bátyám bányatelepen született, ott nőtt fel, de a sors mégis úgy hozta, hogy

az egyetem után egy másik bányavidéken töltötte el munkás évtizedeit, innen, Borsodból ment el nyugdíjba. Kötődése tehát teljesen érthető. Évente decemberenként boldogan fogadta el szeretett vejének ajánlatát, hogy fogadják el a volt borsodi kollégák meghívását és menjenek el Miskolcra, ahol az OMBKE Bányászati Szakosztály, Borsodi Helyi Szervezete Nyugdíjas Baráti Társasága szokásos évzáró dísz összejövetelét tartotta. Én egy ilyen alkalommal ismertem meg őket, nem ma volt, ahogy mondani szokták, mindketten jóval fiatalabbak voltunk. Aztán az évek során egyre közelebb kerültünk egymáshoz, gyakran beszéltünk telefonon egymással, sok minden felmerült a levelező listákon, amelyeket, ha kellett pontosítottunk, vagy csak egyszerűen beszéltünk róla. Így talált egymásra a két gyerekkori ismerős is, akik – ha néhány év eltéréssel is – ugyanazokat padokat koptatták az egykori iskolában Ajka-Csingervölgyben. Gyakran nosztalgiáztak telefonon, nagyon élvezték ezt az új kapcsolatot, a régi emlékeket. November végén mi is gyakrabban beszéltünk Nándi Bátyámmal, együtt aggódtunk érte. Nándi Bátyám neve nem ismeretlen a hazai bányász-kohász körökben, 1956-ban távozott sok más társával együtt Sopronból, Kanadában telepedett le, ott dolgozott bányamérnökként, ma is ott él. Németh Nándornak hívják. Őt is megdöbbenette Lajos Bátyám halála, egyikünk sem számított rá. Neki is hiányozni fog, tudjuk, hogy egy idős ember számára milyen meghatározóak a gyerekkori élmények. Még a tanulmányairól annyit, hogy 1949-ben, az egyetem alapításakor kezdte Miskolcon, két év múlva ment át Sopronba, az akkori szokásoknak megfelelően. Ő volt az utolsó élő tagja évfolyamának. Tavaly június 23-án vette át a rubinoklevelét. Nagyon sajnáltam, hogy a nyáron nem tudtam elmenni a Bányász-Kohász-Erdész találkozó péntek délutánjára. Pedig készültünk a találkozásra mindketten.

Aztán legközelebb a decemberi díszebédre készültünk, mondta Nándi bátyám, hogy nincs jól, lehet, hogy nem tud eljönni. Hát, sajnos tényleg nem tudott...

Az OMBKE Hírlevél legutolsó számában az 5. oldalon a falu vezetői köszöntik Lajos Bácsit, fénykép is van egy életrajz kíséretében, javasolom feltétlenül olvassuk el.

https://ombke.hu/wp-content/uploads/2024/12/Hirlevel_2024_52.pdf

Megemlékezésem végére értem.

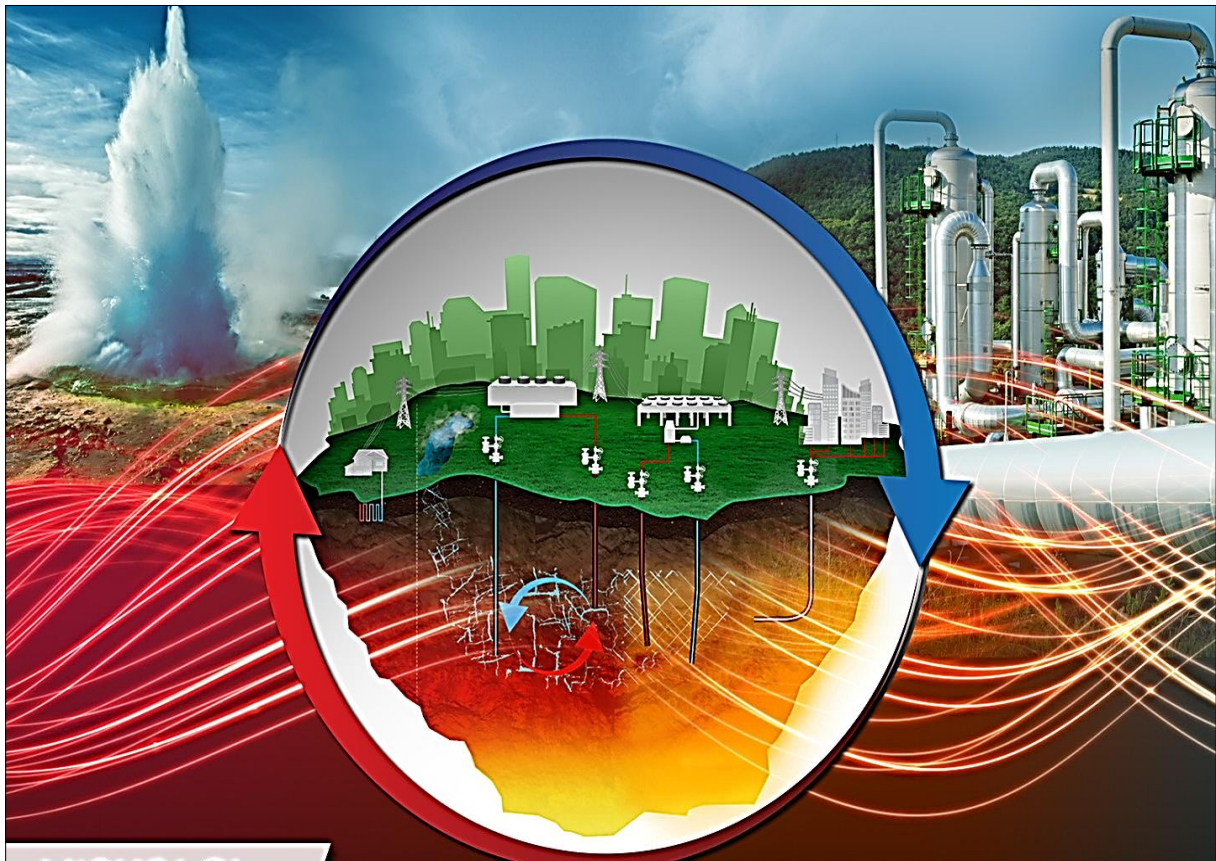
Kedves Lajos Bátyám! Örültünk mikor velünk voltál, hiányozni fogsz és nemcsak decemberenként.

Kívánunk békés nyugodalmat! Jó szerencsét!

Morvai Tibor”

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

MISKOLCI
EGYETEM

MFK

**GEOTERMIKUS
SZAKEMBER ÉS SZAKMÉRNÖK**
SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2025.01.15.

2025. FEBRUÁRI KEZDÉSSEL
4 FÉLÉVES, RÉSZBEN TÁVOKTATÁSI RENDSZERBEN
MAGYAR ÉS ANGOL NYELVEN

Indul az Országos Földtudományi Diákkonferencia

Az elmúlt napokban hivatalosan is elindult a XVII. Országos Középiskolai Földtudományi Diákkonferencia felhívása és regisztrációja 2025. május 29-30 napokra. A Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar honlapján és Facebook oldalán keresztül is elérhető. Regisztrálni is a honlapon keresztül lehet. <https://mfk.uni-miskolc.hu/okfdk>

MISKOLCI
EGYETEM

MFK

XVII. ORSZÁGOS KÖZÉPISKOLAI FÖLDTUDOMÁNYI DIÁKKONFERENCIA

2025. május 29-30.

A Magyarhoni Földtani Társulat Oktatási és Közművelődési Szakosztálya, valamint a Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kara közösen konferenciát szervez középiskolások számára

FÖLDTUDOMÁNY, NYERSANYAG ÉS ENERGIA TÉMAKÖRBE

A KONFERENCIÁRA AZ ALÁBBI TÉMATERÜLETEKHEZ KAPCSOLÓDÓ ELŐADÁSSAL LEHET JELENTKEZNI

1. Csillagászat, planetológia, meteoritok
2. Meteorológia, légköri fizika
3. Felszínalaktan, felszínformáló folyamatok
4. Talaj és víz
5. Ásványok, kőzetek, ásványi nyersanyagok, építőanyagok
6. Kőületek, az élővilág fejlődése
7. Geofizika és geoinformatika
8. Fosszilis és megújuló energiaforrások, környezetbarát felhasználásuk
9. Természeti erőforrások hasznosítása, hulladékok újrahasznosítása
10. Földtani környezetvédelem és természetvédelem

ELŐZETES PROGRAM

2025. május 29. (csütörtök)

10:00 – 11:00	Regisztráció
11:00 – 16:00	Szekcióülések
16:00	Szakmai meglepetés program nem csak egyetemi helyszínen
19:00	Közös vacsora

2025. május 30. (péntek)

9:00 – 13:00	Szekcióülések
13:00	Közös ebéd
14:00	Eredményhirdetés, díjak átadása

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

JELENTKEZÉS: elektronikus Google Sheet jelentkezési lapon, mely a lenti elérhetőségeken keresztül érhető el. A rendezvényről bővebb információ az istvan.szunyog@uni-miskolc.hu email címen kérhető.

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2025. április 13. (vasárnap)

AZ ELŐADÁS KIVONATÁNAK MEGKÜLDÉSI HATÁRIDEJE: 2025. május 4. (vasárnap)

BŐVEBB INFORMÁCIÓ, JELENTKEZÉSI LAP, LETÖLTHETŐ SABLONOK:

<https://mfk.uni-miskolc.hu/okfdk>

RÉSZVÉTELI FELTÉTELEK

A konferencián előadást tarthat bármely hazai középiskola tanulója, valamint szívesen látunk jelentkezőket a környező országok magyar anyanyelvű középiskoláiból is. Egy előadást legfeljebb három diák jegyezhet társszerzőként. A konferenciára korlátozott számban olyan diákok és kísérő tanárok is jelentkezhetnek, akik nem tartanak előadást. Az online jelentkezési lapot ebben az esetben is ki kell tölteni.

KÖLTSÉGEK

A konferencián nincs részvételi díj. Igény esetén az előadók számára a Miskolci Egyetem területén vagy a közelben szállást térítésmentesen tudunk biztosítani. A rendezvényen részt vevő diákok és kísérőtanárok étkezését (kétszeri ebéd és egyszeri vacsora) szintén biztosítjuk. Az utazási költségeket nem áll módunkban téríteni.

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Az előadásoknak és az azokról készült írásos kivonatoknak tartalmazni kell az adott téma irodalmának feldolgozását, valamint a diákok önálló munkájának eredményeit is. Önálló munkának minősül az irodalmi adatok saját szempontú szintézise és értékelése is. A pontozásnál előnyt jelent, ha a diákok saját mérési/kutatási eredményekkel rendelkeznek. Az előadások időtartama 15 perc. Az elhangzott előadások kivonataiból kiadvány készül, melyet a résztvevők megkapnak.

Minden előadó diák és felkészítő tanár oklevelet kap, a szakértőkből álló zsűri pedig értékes díjakat ítélnek oda a kiemelkedő előadásokért. A legjobbak egyben nevezési jogot is nyernek a soron következő Országos Tudományos Diákköri Konferenciára!

MILYEN SZAKMÁKAT ISMERHETSZ MEG A MISKOLCI EGYETEM MŰSZAKI FÖLD- ÉS KÖRNYEZETTUDOMÁNYI KARÁN?

Érdekelnek a földtani kutatások, a föld mélyében rejlő ásványkincsek? Meg akarod tudni, hogyan lehet ezeket kitermelni, feldolgozni és hasznosítani? Ha igen, válaszd a **Műszaki földtudományi alapszakunk** víz- és nyersanyagkutató, bánya- és geotechnika, olaj- és gáz, vagy nyersanyag-előkészítési specializációját!

Igényes vagy a környezetedre? Felismerted, hogy az ipar termelése nélkül az emberi civilizáció nem működik, viszont az ezzel járó környezeti veszélyeket minimálisra akarod csökkenteni? Készítetést érzel új, hulladékszegény technológiák megismerésére, alkalmazására? Ha igen, válaszd a **Környezetmémökl alapszakunk** természeti erőforrás és környezetbiztonság vagy a hulladék-gazdálkodás specializációját!

Szeretnéd jobban megérteni világunkat, hogy miként alakul ki a természeti környezet, és az hogyan függ össze a társadalmi-gazdasági jelenségekkel? Érdeklődsz a térbeliség elemzése és térképi ábrázolása, valamint a természeti-társadalmi problémák megoldása iránt? Ha igen, válaszd a **Földrajz alapszakunk** geoinformatika specializációját!

MISKOLCI
EGYETEM

**XVII. ORSZÁGOS KÖZÉPISKOLAI
FÖLDTUDOMÁNYI DIÁKKONFERENCIA**

MFK

Földtudományi diskurzusok – Aranyásók a Dudujka-völgyben

Életút beszélgetés Földessy János professzor emeritussal

Helyszín: Miskolci Egyetem (University of Miskolc) Miskolci Egyetem, A3, 3. em., Kántás-terem (Geofizika)

Időtartam: 1 óra 30 perc

Nyilvános. bárki Facebookon vagy azon kívül

Kérjük, ha szeretnél részt venni a programon, jelentkezz az alábbi linken elérhető űrlapon 2025. január 10-ig: forms.gle/U1oC6FGkGb4hcw2o7

ENG: Venue: Univ. of Miskolc, A3, 3rd floor, Kántás Room (Geophysics)

Prior registration is necessary until 10th January 2025 on this form:

forms.gle/U1oC6FGkGb4hcw2o7.

A téma leírása / Topic description

Arany, réz és még számos más nyersanyag kutatása Magyarországon, Szlovákiában, Kubában és Ausztráliában – történetek 60 év kutatási tapasztalatairól a Föld körül, a trópusoktól 1200 m mélységig.

Gyere és oszd meg az élményeket, történeteket, kalandokat, érezd az izzadságot, a kövek, a táj szeretetét és még sok egyebet!

ENG: Gold, copper, any other commodities, Hungary, Slovakia, Cuba and Australia – a talk about 60 years of exploration experience round the world, from the tropics down to 1200 m underground. Come and share the funny stories, adventures on fieldwork, plus sweat, beer, love of rocks etc.

Felhívás Gránit-, Rubin-, Vas-, Gyémánt- és Aranyoklevél átadására

A Miskolci Egyetem Anyag- és Vegyészmérnöki Kara felhívást intéz az Alma Mater egykori hallgatóihoz, akik 1950-ben, 1955-ben, 1960-ban, 1965-ben, illetve 1975-ben (75, 70, 65, 60, 50 éve) vették át diplomájukat a Kohómérnöki Karon Miskolcon, vagy Sopronban. Várjuk jelentkezésüket, hogy részükre, jogosultságuk alapján, a gránit-, a rubin-, a vas-, a gyémánt-, vagy aranyoklevél kiállítása érdekében szükséges intézkedéseket meg tudjuk kezdeni.

Jelentkezési határidő: 2025. április 13.

A jelentkezéshez szükséges dokumentumok:

- kérelem nyomtatvány hiánytalanul kitöltve
- oklevél fénymásolata
- rövid szakmai önéletrajz (maximum egy A/4 oldal egyes szám harmadik személyben fogalmazva)
- egy darab igazolványkép.

Letölthető dokumentumok:

1. [Felhívás](#)
2. [Kérelem minta \(word formátum\)](#)
3. [Kérelem minta \(pdf formátum\)](#)

Kérjük, hogy a dokumentumokat lehetőleg elektronikus formában, az írott szöveget formázatlan word dokumentumként, a fényképet önálló fájlként szíveskedjenek megküldeni.

**A Díszoklevél osztó ünnepség várható időpontja:
2025. június 20. (péntek)**

JÓ SZERENCSET!

Tisztelt Tagtársak, Érdeklődők!

Örömmel jelentjük be, hogy a

Földtani és Geofizikai Vándorgyűlést

2025-ben a hagyományoknak megfelelően ismét megrendezi a **Magyarhoni Földtani Társulat** és a **Magyar Geofizikusok Egyesülete**.

A három évente megrendezésre kerülő rendezvény fő témája a **kritikus nyersanyagok**. Ezek kutatásával, potenciáljával, bányászatával, felhasználásával, kapcsolódó környezetföldtani kérdésekkel, nemzetközi és hazai szabályozási folyamatokkal kapcsolatos előadásokat várunk.

Helyszín: Eger, Szent István Hotel

Időpont: 2025.09.18-20.

A Vándorgyűlésen a tudományos eredmények előadása mellett kiállítási és bemutatkozási lehetőséget kínálunk cégek részére.

A további részletekkel a konferencia körlevelében fogunk jelentkezni, valamint a folyamatosan frissülő <https://foldtan.hu/hu/vandorgyules2025> honlapon.

Jó szerencsét!

Budapest, 2024. 12. 11.

M. Tóth Tivadar
Elnök
MFT

Timár Gábor
Elnök
MGE

Elkészült a tanulmány a hajdani miskolci kohászat területének hasznosítására

A hajdani kohászat területe "város a városban", hasznosítása régóta napirenden van. Határidőre elkészült az a megvalósíthatósági tanulmány, amire a Miskolci Egyetem alapítványa, az Universitas Miskolcensis Alapítvány kapott felkérést a korábbi Gazdaságfejlesztési Minisztériumtól. A komplex tanulmány azért készült, hogy tisztázza azokat a tervezési, jogi, hasznosítási és átalakítási feladatokat, amelyek szükségesek a korábbi DAM terület revitalizációjához. A hajdanvolt DAM terület hasznosítása hatalmas falat lenne, 130 hektáros, meglehetősen rossz állapotú területről van szó, amelyet kerítés véd, és ahol a legnagyobb gyár, a DAM épp 15 éve, hogy bezárt, abbahagyta a termelést. Azóta többször felmerült a hasznosítás kérdése, de inkább csak ötletek szintjén. A legnagyobb cég, a DAM 2004 utódcége, az Öko-Ferr Nonprofit Kft. nemrég be is csődölt, így az őrzés-védés sem megoldott. A hajdanvolt gyárépületek egy részét már lebontották, másik részük is romos, pedig sokat volna érdemes megmenteni az enyészettől. A "város a városban" terület házait, útjait belepte a fű, a repkény, kezdi visszavenni a természet. Az említett megvalósíthatósági tanulmány megírására közbeszerzést írtak ki az év februárjában, a győztes szakértői konzorcium el is kezdte a munkát. A tanulmányban üzemeltetési, ipari és építészeti koncepcióra kellett javaslatokat tenni, figyelembe véve a jogi, környezetvédelmi, logisztikai feltételeket, továbbá Miskolc város és a régió fejlesztési koncepcióját is. Annak idején **Fükő László**, az alapítvány elnöke portálunknak úgy fogalmazott, akár ipari park, hotel, de akár zöldterület is lehet a miskolci kohászat hűlt helyén.

Most megtudtuk, a tanulmány határidőre, november 15-re elkészült. érdeklődő kérdéseinkre a következő választ kaptunk az egyetem alapítványától:

A tanulmány határidőn belül elkészült, a szakértői konzorcium át is adta. A tanulmány elkészítéséhez a minisztérium biztosította a forrást, így a szerződésnek megfelelően az alapítvány a tanulmányt a minisztérium részére átadta. Ezzel kapcsolatban minden további kérdésre a minisztérium jogosult választ adni. (Forrás: Hajdú Mariann, BOON)

Energetikai hírek

Szélsőséges időjárási hullámok zajlottak 2024-ben

A szélsőséges időjárás 2024-ben riasztó szintet ért el, rekord hőség okozta hőhullámokat, aszályokat, viharokat és áradásokat, amelyek milliókat költöztek el, és több ezer ember halálát okozták. A World Weather Attribution (WWA) és a Climate Central kutatói szerint a tavalyi év eseményei, amelyeket az 1,3°C-os emberi eredetű felmelegedés táplált, rávilágítanak a fosszilis tüzelőanyagokról való átállás sürgösségére. Az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó 26 jelentős időjárási katasztrófa következtében legalább 3700 ember vesztette életét, és milliók költöztek el. Ezek a 2024-ben rögzített 219 nagy hatású esemény töredékét jelentik. A valós halálos áldozatok száma valószínűleg eléri a tízezreket vagy százezreket világszerte.

A Climate Central új elemzése azt mutatja, hogy az éghajlatváltozás 41 nappal több veszélyes hőséget okozott világszerte 2024-ben. A legnagyobb hatást a kis szigetek és a fejlődő országok érték, amelyek különösen érzékenyek a szélsőséges hőségre.

Az El Niño szerepet játszott a 2024 eleji szélsőségekben, de az éghajlatváltozásnak nagyobb befolyása volt, amint az az Amazonas történelmi szárazságában is látható. Ahogy a bolygó felmelegszik, az éghajlatváltozás egyre inkább háttérbe szorítja a természetes időjárási tényezőket. „A felfedezés pusztító, de egyáltalán nem meglepő – az éghajlatváltozás szerepet játszott, és gyakran főszerepet is játszott a legtöbb általunk vizsgált eseményben, ami a hőséget, a szárazságot, a trópusi ciklonokat és a heves esőzéseket valószínűbbé és intenzívebbé tette szerte a világon, életeket pusztítva el. milliók és gyakran megszámlálhatatlan számú ember megélhetése” – mondta Friederike Otto, a WWA munkatársa és az Imperial College klímakutatója egy sajtótájékoztatóján.

„Amíg a világ fosszilis tüzelőanyagokat éget, ez csak rosszabb lesz” – mondta.

„Az embereknek nem kell meghalniuk a hőhullámokban. De ha nem tudunk meggyőzően kommunikálni, „de valójában sok ember haldoklik”, sokkal nehezebb ezt a tudatosságot felkelteni” – tette hozzá Otto Friederike. "A hőhullámok messze a leghalálosabb extrém események, és ezek azok a szélsőséges történések, amelyek az éghajlatváltozás valódi változását jelentik."

Szakértők szerint a tavalyi év volt valószínűleg a valaha feljegyzett legelegebb év.

A rekord hőség hozzájárult a példátlan esőzéshez és áradásokhoz olyan régiókban, mint Dubai, Katmandu és az Egyesült Államok déli Appalache-szigetei. A 16 vizsgált árvízből 15-öt fokozta a klímaváltozás. A felmelegedés, a túlterhelt figyelmeztető rendszerek és a védelem okozta heves esőzések, különösen Szudánban és Brazíliában. Súlyos aszályok és erdőtüzek pusztították az Amazonast és a Pantanal-vizes élőhelyet, ami a biológiai sokféleség csökkenését okozta, és veszélyeztette az Amazonas szénelnyelő szerepét. Ezen ökoszisztémák megőrzése kritikus fontosságú a globális klímastabilitás szempontjából. A melegebb tenger és a levegő felerősítette az olyan viharokat, mint a Helene hurrikán és a Gaemi tájfun.

Az éghajlati tanulmányok azt mutatják, hogy 2019 és 2023 között a legtöbb atlanti hurrikán az ember által előidézett éghajlati felmelegedés miatt erősebb volt, és a globális hőmérséklet emelkedésével fokozódott a tájfun veszélye a Fülöp-szigeteken.

Newbase, 2025.01.05.

A moldovai régió ipara leáll az orosz gáz hiánya miatt

Moldova Moszkva-barát szakadár régiója, a Dnyeszteren túli régió szinte az összes ipari tevékenységet leállította, kivéve az élelmiszertermelést, miután véget ért az orosz gázszállítás Ukrajnán keresztül – jelentette az Interfax.

„A kormány mindent megtesz annak érdekében, hogy segítse a gazdasági szereplőket az iparcikkek szállításában” – mondta az orosz hírügynökség szerint Szergej Obolonyik, Transznisztria gazdasági minisztere. „Jelenleg a helyzet kezelhető és kiszámítható, de ha a gázellátással kapcsolatos probléma nem oldódik meg, a vállalkozások elveszítik újrakezdési képességüket.”

A mintegy 350 000 lakosú régióra komoly csapást mért az, hogy az orosz gázipari óriás, a Gazprom PJSC leállította az Ukrajnán keresztüli gázáramlást január 1-jén, amikor az ötéves tranzitmegállapodás – a hónapok óta tartó politikai viták ellenére – más alternatíva nélkül véget ért.

Obolonik elmondta, hogy kiderül, mennyi energiára lesz szükségük a háztartásoknak, és mit lehet az ipar felé irányítani, beleértve a Moldovai Acélművek JSC-t és számos más stratégiai vállalatot – tette hozzá.

Moldovának az elmúlt két évben a Gazpromtól importált évi nagyjából 2 milliárd köbméter gázt a Dnyeszteren túli régióba szállították. A szakadár régió az üzemanyagot saját fogyasztásra és villamos energia előállítására használta fel, amelyet az ország többi részére is szállított.

Dorin Recean moldovai miniszterelnök a közlő humanitárius válságra figyelmeztetett a Dnyeszteren túl, és azt mondta, hogy a helyzetet Oroszország szándékosan indukálta az egész ország destabilizálására.

„Ezt biztonsági válságként kezeljük, amelynek célja, hogy lehetővé tegyük az oroszbarát erők visszatérését a hatalomba Moldovában, és területünket Ukrajna ellen fegyverezzük fel, amellyel 1200 kilométeres határon osztozunk” – mondta Recean a kormány honlapján.

Január 1-jén a helyi gázszolgáltató, a Tiraspoltransgaz leállította az üzemanyag-szállítást a lakosságnak, a Tirasteploenergo pedig leállította a hő- és melegvízellátást, a kórházak és más szociális ellátó intézmények kivételével.

A moldovai gázipari társaság, a Moldovagaz az Energocom állami energiavállalattal együtt készen áll segíteni a Tiraspoltransgaznak, hogy bármely európai gázplatformon megvásárolhassa az üzemanyagot - mondta Vadim Ceban, a társaság vezetője csütörtökön.

Rigzone, 2025.01.03.

Szlovákiai dilemmák az Ukrajnán keresztüli gázszállítások leállítására miatt

A Testvériség vezetéken keresztül Ukrajnát átszelő orosz gázáramlás december 31-én éjfélkor véget ér, elvágva az utolsó működő közvetlen vezetékkapcsolatot Oroszországból Nyugat felé. A jövő évtől az ukrán vezeték csak nyugat felé érkező szállítmányokat fogad. Szlovákia – a vezeték EU-ba való belépési pontja – számára a gáztranzit leállítására tett ukrainai lépés valószínűleg emeli a gázarat és csökkenti a tranzitból származó bevételeket, de kezelhető lesz – érvelnek az elemzők, de rontja a már amúgy is rossz viszonyt Pozsony és Kijev között. Robert Fico szlovákiai miniszterelnök Moszkvába repült, hogy karácsony előtt találkozzon Vlagyimir Putyin orosz diktátorral, hogy elkerülje a gázkizárást. Fico Brüsszelbe is repült, mert

sikertelenül próbálta meggyőzni az Európai Bizottságot arról, hogy az országnak sürgősen szüksége van vezetékes gázszállításra.

Fico – Ukrajna inváziója óta csak a harmadik EU-miniszter, aki Moszkvába látogatott – felajánlotta, hogy állítólagos „béketárgyalásokat” folytat Volodimir Zelinszkij ukrán elnök és Putyin között a harcok befejezése érdekében, amit Zelinszkij elutasított.

"Az orosz gázból származó eurómilliárdokat civilek megölésére használják fel Ukrajnában" - mondta Zelinszkij Fico küldetésére reagálva, hozzátéve, hogy "amikor Szlovákia azt mondja, hogy pénzt veszíthetnek, vagy hogy drága lesz nem orosz gázt vásárolni, akkor Ukrajna sokkal többet veszített – embereket veszítünk”.

Zelinszkij azzal is vádolta Ficót, hogy Putyin arra utasította, hogy "a szlovák lakosság érdekeinek rovására nyisson egy második energiafrontot Ukrajna ellen".

Fico azzal vágott vissza, és még azzal is fenyegetőzött, hogy leállítja a szlovák áramexportot az áramra éhes Ukrajnába, ha a gázlezárás folytatódik (az ország áramellátásának 19%-át adja), ami arra késztette Lengyelországot, hogy alternatív ellátást ajánljon fel.

Ukrajna úgy látja, hogy az orosz gáztranzit megszüntetése további nyomást gyakorol a nehézségekkel küzdő orosz gazdaságra, és a december végén lejáró szerződés hosszabbítás miatt nem engedett a vezetékes tranzit leállításának.

Ukrajna inváziója előtt Oroszország biztosította az EU gázimportjának mintegy 35-40%-át, ez az arány mára felére csökkent, és 2023-ban mintegy 15 milliárd köbmétert exportáltak az EU-ba. A Bruegel agytröszt becslése szerint Oroszország 6,5 milliárd dollárt veszít, Ukrajna 1 milliárd dollárt veszít a díjakból.

A blokk orosz szállítása az LNG-vásárlásokon és a Bulgárián keresztül a Török Áramlat vezetéken keresztül folytatódik. A Testvériség vezeték a becslések szerint az EU gázimportjának körülbelül 5%-át biztosította.

2024-ben az EU gázimportjának mintegy 18%-a Oroszországból származott, ami fele a háború előtti szintnek, de némileg meghaladta a 2023-as 15%-ot, és Szlovákia, Magyarország, Ausztria és Bulgária azok az országok, amelyek még mindig a leginkább függenek az orosz gáztól. Ők azok az országok közé tartoznak, amelyek a legkevesebb erőfeszítést tették alternatív készletek felkutatására.

A szlovák elemzők azonban azzal érvelnek, hogy az ország képes alkalmazkodni az orosz csővezeték-szállítások végéhez, és Fico álláspontja inkább az Orbánnal és Putyinnal ápoltt szoros politikai kapcsolataival, valamint a két ország Oroszországgal ápoltt magánvállalkozási kapcsolataival függ össze.

Szlovákia már bizonyította, hogy képes átvészelni a telet orosz gáz nélkül – mutatnak rá szlovák energetikai elemzők.

Szlovákia folyamatos orosz energiainportja „nem energiabiztonság kérdése” – mondta Alexander Duleba, a Szlovák Külpolitikai Szövetség (SFPA) tudományos főmunkatársa a *bne IntelliNews*-nak, kifejtve, hogy Szlovákiának elegendő mennyiségű gáza lesz. Duleba kiemeli, hogy Szlovákia gyakorlatilag orosz import nélkül vészelté át az elmúlt telet.

"Az orosz gáz fogyasztása a 2021-22 téli 100%-ról 8%-ra esett 2022-23 telére" - mondja, rámutatva, hogy az ország a gáz 35%-át Norvégiából importálta Csehországon és Németországon keresztül, míg további 30%-ot LNG-importból biztosítva.

Ráadásul ez a lengyel Świnoujście LNG-terminál kapacitása nélkül valósult meg, amely 2023-ban fejezte be bővítését, és egy újabb útvonalat nyitott a Szlovákiába irányuló import számára. Szlovákiának és energiavállalatainak – köztük az állami SPP gázcsoportnak és az Eustream gázszállítónak, ahol Daniel Křetínský cseh energia- és médiaoligarcha EPH 49%-os részesedéssel és vezetői ellenőrzéssel rendelkezik – „sikerült elegendő mennyiségű gázt biztosítani” Oroszország nélkül. Duleba. mondja, hozzátéve, hogy Szlovákia szerződése meghosszabbításra került Norvégiával, így „legalább 35%-a behozható Norvégiából”.

Radovan Potočár, a szlovák energiaközpontú Energie Portal főszerkesztője szerint Fico álláspontját elsősorban politikai okok indokolják. A múlt hónapban Pozsonyban azt mondta a bne Intellinews-nek, hogy végső soron a kormánynak megvannak az eszközei ahhoz, hogy beavatkozzon az energiaár-politikába.

„Ficónak nem kell ujjal mutogatnia Ukrajnára, ő ezt akarja” – jegyzi meg Potočár.

Fico kabinetje december közepén megerősítette, hogy továbbra is támogatja az energiaárakat, Saková minisztériuma pedig 291,5 millió euróra becsülte az energiaárak támogatásának többletköltségét. Az SPP – amely mintegy 3 milliárd köbmétert biztosít a szlovák piac számára, vagyis a piaci gázfogyasztás mintegy 65 százalékát – továbbra is támogatja Fico bal-jobb kormányát a gáztranzit meghosszabbításában, mivel az orosz gáz olcsóbb.

„Ha az SPP [...] elveszítené a keleti gázimportot, és a teljes szükséges mennyiséget más forrásból megvásárolnák és fizikailag Szlovákiába importálnák, az további 150 millió euróba kerülne” – mondta Vojtech Ferencz, az SPP vezérigazgatója. az ország médiája Fico brüsszeli és moszkvai tárgyalásai előtt. Ferencz csatlakozott Denisa Saková gazdasági miniszterhez Alekszej Miller Gazprom-főnökkel folytatott tárgyalásokon.

Ferencz azzal érvelt, hogy a többletköltségek a piaci gázárakban is meg fognak jelenni, és „ha hideg tél jön, a helyzet egész Európában gázhiányt és ellátási nehézségeket okozhat”.

Zelenskij szerint Fico a brüsszeli megbeszéléseken azt állította, hogy Szlovákiának az Ukrajnán áthaladó gáztranzit befejezésével járó költségek 500 millió eurót tesznek ki, amibe valószínűleg beleszámította a Szlovákián keresztüli gáztranzitdíjakból származó bevételkiesést is – *írja az Euractiv.sk*.

Duleba szerint "az SPP-vel kötött szerződés elsősorban azért előnyös, mert az oroszok maguk fizetik a gáztranzitot az ukrán-szlovák határig Ungváron", hozzátéve, hogy "ez egy abszolút ideális szerződés", és nem valószínű, hogy olyan szerződést látnak majd, ahol " egy gázszolgáltató fizetné a tranzitját".

„Az SPP a gáztranzit folytatásáért harcol, mert nyilvánvaló, hogy soha többé nem köthet ilyen szerződést”, amikor egy szállító a saját költségén viszi az árut egészen a határig.

„Ezért a legolcsóbb ez a gáz, mert az oroszok maguk fizetik a tranzitot” – ismételte Duleba, hozzátéve, hogy az Eustream ugyanakkor „az Ukrajnán keresztüli gáztranzit nagyszerű konstrukciójának Szlovákiába való visszatéréseért küzd”.

Ukrajna teljes körű orosz inváziója előtti években évente átlagosan 50-55 milliárd köbméter gázt szállítottak Szlovákián keresztül, ami 400 millió euró adózott nyereséget hozott az Eustream minden részvényesének – a szlovák államnak és az EPH-nak – Duleba becslése szerint.

„A probléma az, hogy a háború után a németek, az olaszok és a franciák, akik a háború előtt a három legnagyobb vevőnek számította, abbahagyták a vásárlást, ami drámai módon megváltoztatta az európai energiaviszonyokat”.

Duleba azzal érvel, hogy Fico számára fontos politikai dimenziója van az orosz utánpótlás fenntartására irányuló erőfeszítéseinek. Fico baloldalinak vélt Smer pártja Ukrajna-ellenes szelvényen nyerte meg a 2023. szeptemberi választásokat, és azzal a szlogenrel kampányol, hogy „egy golyót se többet” Ukrajnáért.

Bár Fico és a Smer ismét bebizonyította szoros kapcsolatát a magánvállalkozásokkal azzal, hogy teret engedett az Ukrajnába irányuló kereskedelmi katonai szállításoknak, Ficónak továbbra is radikális jobboldali és Ukrajna-ellenes retorikát kell alkalmaznia, hogy megszólítsa az intézményellenes választóit

Fico keményedő álláspontja azt tükrözi, hogy a kormányra komoly politikai nyomás nehezedik a súlyos kabinetmegosztottság, a visszaeső közvélemény-kutatási adatok és a költségvetési megszorítások közepette. Duleba rámutat a kormány rendőrségi, igazságügyi, média- és kulturális politikája elleni tiltakozásokra, amelyek valószínűleg csak fokozódni fognak az államháztartás konszolidációját célzó intézkedéscsomag jóváhagyása nyomán, ami máris válságot idézett elő az egészségügyi rendszerben.

Bár a kormány december 20-án jóváhagyta az Egészségügyi Szakszervezetekkel (LOZ) kötött megállapodást, amely megakadályozta az orvosok fenyegetett tömeges elvándorlását januárban, a koalíció belső súrlódásai miatt ez a lehető legvékonyabb, 76 fős többségre csökkent a 150 képviselőből álló parlamentben. Emellett a Hlas törvényhozói közül négyen kritizálták a kabinet szélsőjobboldali radikális elemeit, köztük Martina Šimkovičová kulturális miniszter.

„Minél népszerűtlenebb intézkedéseket kell tennie az államháztartás konszolidációja érdekében Ficónak, annál több oroszbarát pozíciót fog betölteni” – mondja Duleba.

Newbase, 2024.12.31.

Biden több tengeri olajfúrást tilt be Trump érkezése előtt

Joe Biden elnök rendeletet készül kiadni, amely véglegesen betiltja az új tengeri olaj- és gázkitermelést egyes amerikai part menti vizeken, és nehezen visszavonható védelmet zár be a Fehér Házban töltött utolsó hetekre.

Bidennek napokon belül ki kell adnia a végrehajtó határozatot, amely megtiltja az új fúrási jogok eladását az ország külső kontinentális talapzatának egyes részein – állítják az erőfeszítéseket ismerő, neve elhallgatását kérő emberek, mert a határozat nem nyilvános.

A lépés minden bizonnyal megnehezíti Donald Trump megválasztott elnök azon ambícióit, hogy nagyobb hazai energiatermelést hajtson végre. Más, könnyen visszavonható végrehajtó intézkedéstől eltérően Biden tervezett nyilatkozata egy 72 éves törvényben gyökerezik, amely széles mérlegelési jogkört biztosít a Fehér Háznak, hogy tartósan megvédje az Egyesült

Államok vizeit az olaj- és gázlízingtől anélkül, hogy az elnököket kifejezetten felhatalmazná a kijelölések visszavonására.

A lépés válasz a kongresszusi demokraták és környezetvédelmi csoportok nyomására, akik azért lobbiztak Bidennél, hogy „maximálják az állandó védelmet” a tengeri fúrások ellen, és azzal érvelnek, hogy az akció elengedhetetlen a sérülékeny part menti közösségek megóvásához, a tengeri ökoszisztémák védelméhez az olajszennyezésektől és az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez.

A Fehér Ház szóvivői nem válaszoltak a megjegyzésekre, a Belügyminisztérium pedig nem volt hajlandó kommentálni az ügyet.

A Biden-adminisztráció illetékesei több mint két éve fontolgatják a megközelítést, bár Trump győzelme után az erőfeszítések felerősödtek, mivel a leköszönő elnök mandátuma lejárt előtt új környezetvédelmi intézkedéseket kívánt rögzíteni. A friss tengeri védelem összhangban van Biden közelmúltbeli intézkedéseivel, amelyek célja a területek védelme az ipari bányászattól és az energiafejlesztéstől, beleértve azt a hivatalos javaslatot, amelyet hétfőn adtak ki, hogy meghiúsítsák az új olaj-, gáz- és geotermikus bérletek eladását a nevadai Rubin-hegységben.

A lépés tovább fokozná Biden zöld jóhiszeműségét, és elmélyítené a megőrzés szándékát és a klímaváltozás elleni küzdelmet előtérbe helyező rekordját. Biden már jó úton halad afelé, hogy több amerikai földet és vizet védjen meg, mint bármely más elnök, annak ellenére, hogy egyre több felhívással kell szembenéznie, hogy ezt a rekordot új nemzeti emlékművekkel bővítse, amelyek kulturálisan jelentős földterületeket védenek Kaliforniában. Ezzel szemben Trump megfogadta, hogy felszabadítja a hazai olaj- és gáztermelést, miközben visszafogja a fogyasztásukat korlátozó környezetvédelmi előírásokat.

Csütörtökön még nem volt világos, hogy Biden milyen védelmi intézkedésekkel rendelkezik majd, de a kijelölés a part menti ellenálló képesség szempontjából kritikusként ítélt vizeket is magában foglalja, és az erőfeszítéseket célzottan célozzák – mondták a döntést ismerő emberek. A kongresszusi demokraták és számos környezetvédelmi csoport sürgette Bident, hogy tegyen átfogó nyilatkozatot, bár a közelmúltban néhány tanácskozás a Csendes-óceán Kalifornia melletti részeire és a Mexikói-öböl keleti vizeire, Floridánál összpontosított.

A nyilatkozat nem érinti a meglévő bérleti szerződéseken végzett fúrási és egyéb tevékenységeket.

Trump várhatóan elrendeli a védelem visszavonását, de nem egyértelmű, hogy sikeres lesz-e. Első hivatali ideje alatt Trump megpróbálta visszavonni Barack Obama volt elnök több mint 125 millió hektárnyi (50,6 millió hektár) Jeges-tenger és Atlanti-óceán védelmére vonatkozó parancsát, de ezt a lépést a szövetségi kerületi bíróság 2019-ben elutasította.

Trump maga is ugyanazt a törvényt használta arra, hogy blokkolja az olaj- és gázlízingt a Florida melletti vizeken és az Egyesült Államok délkeleti részén, hogy megszólítsa a választókat a 2020-as elnökválasztási kampány utolsó heteiben.

Az 1953-as Outer Continental Shelf Lands Act támogatói, amely a tengeri olaj- és gázfejlesztést szabályozza, megjegyzik, hogy a Kongresszus tartalmazott egy rendelkezést, amely széles mérlegelési jogkört biztosított az elnökök számára a vizek bérbeadásától való tartós védelmében, de nem adott kifejezetten felhatalmazást a kijelölések visszavonására.

Az elnökök évtizedek óta hivatkoztak a törvény visszavonási rendelkezésére, hogy megóvják a rozsmár táplálkozási helyeit, az Egyesült Államok sarkvidéki vizeit és más érzékeny tengeri erőforrásokat, kezdve Dwight Eisenhower korábbi elnökkel, aki 1960-ban létrehozta a Key

Largo korallzátony rezervátumot, amely ma is védett. George HW Bush volt elnök arra a rendelkezésre is hivatkozott, hogy egy évtizedre blokkolja az olajlízinget a nyugati parton, az Egyesült Államok északkeleti részén és Florida déli részén.

Bár az elnökök módosították elődeik döntéseit, hogy területeket mentesítsenek az olajlízing alól, a bíróságok soha nem hagytak jóvá a teljes visszavonást – Trumpig pedig egyetlen elnökként sem kísérelte meg ezt.

A természetvédők szerint a lépés lehetővé teszi az Egyesült Államok számára, hogy kielégítse jövőbeli energiaszükségletét anélkül, hogy veszélyeztetné a nemzetbiztonság, a part menti közösségek és a tengeri élővilág szempontjából fontos területeket.

„Biden elnöknek történelmi lehetősége van arra, hogy építsen a volt demokrata és republikánus elnökök örökségére, akik megvédték partjainkat az új tengeri fúrásoktól” – mondta Joseph Gordon, az Oceana érdekvédelmi szervezet kampányigazgatója. "Partvonalaink amerikaiak millióinak adnak otthont, és több milliárd dollárnyi gazdasági tevékenységet támogatnak, amely az egészséges partvidéktől, a gazdag vadon élő állatoktól és a virágzó halászatától függ." Biden már lecsökkentette az új tengeri olaj- és gázfejlesztési lehetőségeket potenciálisan kevésbé tartós intézkedésekkel. Adminisztrációja olyan programot dolgozott ki az offshore lízingek értékesítésére, amely mindössze három árverést tesz lehetővé a következő öt évben, ami rekord alacsony. Trump azonban várhatóan újírja a lízingtervet egy adminisztratív eljárással, amely legalább egy évig is eltarthat, és a republikánus törvényhozók azt fontolgatják: több offshore olajlízingeladást rendeljenek el bevételnövelés céljából, hogy ellensúlyozzák az adócsökkentések kiterjesztésének költségeit.

Az olajipar szószólói óva intették az új korlátozásoktól, azzal érvelve, hogy a világnak még évtizedekig szüksége lesz fosszilis tüzelőanyagokra – és az Egyesült Államok tisztábban állítja elő ezeket, mint más országok. Közel egy évszázaddal az első fúrás után a Mexikói-öböl továbbra is az Egyesült Államok olaj- és gázforrásának kulcsfontosságú forrása, amely ma a hazai kitermelés mintegy 14%-át adja.

Az új korlátozások támadást jelentenének az amerikai energia ellen – mondta Daniel Turner, az olaj-, szén- és földgáziparban dolgozókat támogató Power The Future csoport alapítója. "Trump elnöknek az első napon fel kell döntenie ezt a parancsot, és gyorsan be kell hajítania Biden zöld programját a történelem szemetesekukájába."

A tengeri fúrás továbbra is politikailag megosztó téma. Bár a republikánusok általában jobban támogatják, a Pew Research Center tavaly májusban azt találta, hogy a megkérdezettek kevesebb mint fele támogatta több tengeri olaj- és gázfúrást. A kilátások különösen ellentmondásosak egyes tengerparti államokban, ahol mindkét fél vezetői arra figyelmeztettek, hogy az olajszennyezés megbéníthatja a turizmuson alapuló gazdaságot.

Rigzone 2025.01.03.

A mi évfordulóink 2025-ben

Elődeink (1. rész)

185 éve született

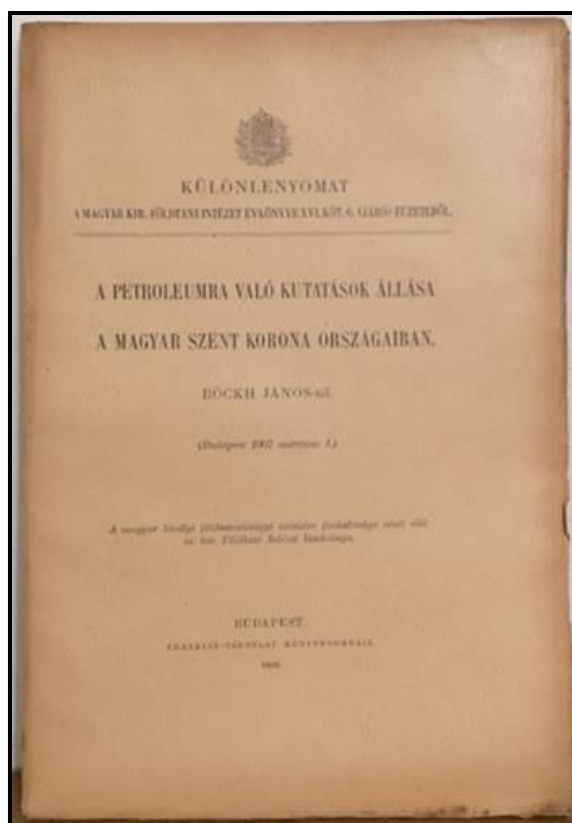
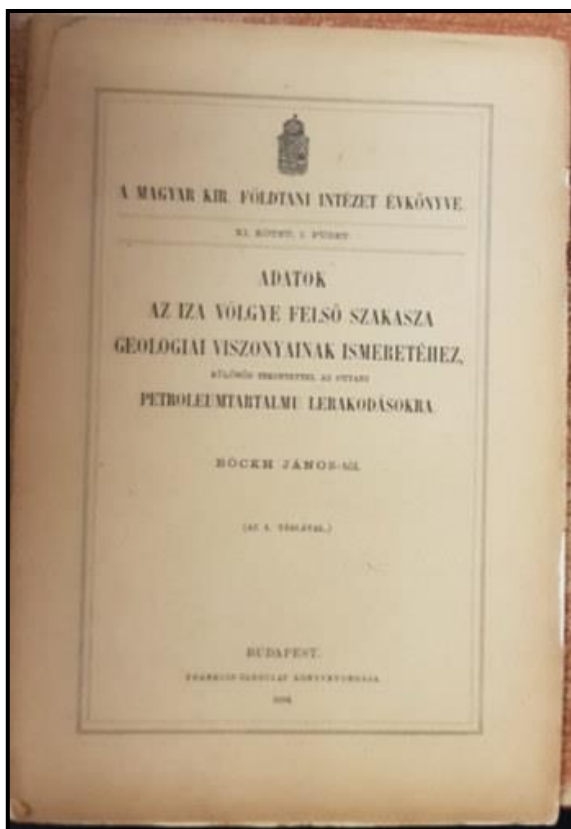
Böckh János (© Pest, 1840. október 20. - † Budapest, 1909. május 10.), bányamérnök, geológus. Főiskolai tanulmányait a selmeci bányászati és erdészeti akadémián végezte. 1864-ben beosztották a bécsi pénzügyminisztérium bányászati osztályára. Ezalatt a bécsi birodalmi földtani intézetben, a kezdő bányamérnökök továbbképzését szolgáló kétéves tanfolyamon geológus kiképzésben részesült. 1867-ben áthelyezését kérve került haza a Pénzügyminisztérium újonnan alakult bányászati osztályára, majd onnan az 1868-ban a Földművelés- és Iparügyminisztériumban alakult földtani osztályra. 1869-ban létrehozott Magyar Királyi Földtani Intézet geológusa, 1876-ban pedig főgeológusa lett. Az intézet vezetését 1882-ben vette át, igazgatói tevékenységének egyik nagy eredménye, hogy az intézetnek új, méltó otthonot teremtett a Stefánia úti palotában, amely 1900-ban nyílt meg. Elsősorban térképező geológus volt, megszervezte a bányageológiai, a hidrogeológiai és agrogeológiai osztályokat, továbbá a kémiai laboratóriumot. A magánvállalkozások eredménytelensége miatt a kormányzat már 1893-ban megbízta a hazai kőolajkutatások megszervezésével és irányításával. Munkássága révén megindult a tudományos, a földtani alapon végzett kőolajkutatás. Ő maga elsőként a Keleti-Kárpátokban két, régóta ismert és jelentős területet vizsgált meg: a máramarosi Iza-völgyében az izaszacsali és a háromszéki Ojtozi-szorosban a sósmezői kőolaj-előfordulásokat. 1908-ban javasolta a kormányzatnak a kutatásoknak állami kezelésbe vételét, ami 1911-ben a monopóliumtörvénnyel meg is valósult. Tudományos munkásságán túl az életművének másik nagy eredménye, hogy fia, Böckh Hugó is nemzetközi hírű tudós lett.

Böckh János

Jobbágyi földtani feltárás 1898. május 9-én.
A kép bal oldalán ül kalappal a fején Böckh János

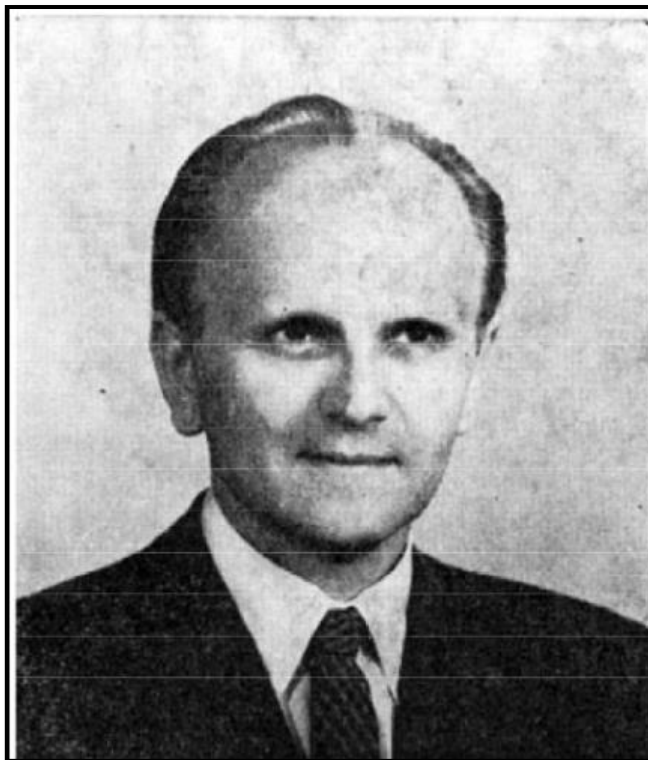

Böckh János műveiből

125 éve született

Gyulay Zoltán (☉ Csáktornya, 1900. szeptember 22. – † Miskolc, 1977. február 9.), bányamérnök. A [soproni](#) Bányászati és Erdészeti Főiskolán kitűnő eredménnyel 1923-ban szerzett bányamérnöki diplomát. 1925 és 1935 között először a főiskola Mechanikai, majd Bányaműveléstan Tanszéken volt [tanársegéd](#). Az olajbányászat gyakorlatával 1935-től 1938-ig fűrómunkásként ismerkedett meg a dél-[zalai szénhidrogén-kutatásoknál](#), amit az angol és amerikai tőkével létrehozott Eurogasco (European Gas and Electric Company) végzett. 1938-ban a MAORT (Magyar–Amerikai Olajipari Rt.) mérnöke, 1945-ben műszaki igazgatója és az igazgatótanács tagja, majd 1948-ban a vezérigazgatója lett. Közben, 1944-ben szerkesztője volt a Bányászati és Kohászati Lapok című szakfolyóiratnak. Miután 1948-ban államosították a céget, a Nehézipari Minisztériumban osztályvezető volt, aztán [Nagykanizsán](#) a Dunántúli Ásványolaj Központ vezérigazgatója lett. Oktatási tevékenységét 1950-ben kezdte a [budapesti](#) Gazdasági és Műszaki Akadémia tanáraként. 1951. július 1-jén vezetésével létrejött Sopronban az az Olajtermelési Tanszék, amelyet már korábban is (1943) terveztek megalakítani, de a [második világháború](#) megghiúsította az elképzeléseket. Amikor 1959-ben a [Bányamérnöki Kar](#) is a [Nehézipari Műszaki Egyetem](#) része lett, ő is [Miskolcra](#) költözött, és a tanszék vezetője volt 1966-ig. Kidolgozta az olajmérnöki szak tantervét, oktatókat toborzott, és berendezte a laboratóriumokat. 1960-ban Miskolcon is megszervezte az MTA Olajbányászati Kutató Laboratóriumát, amelynek Sopronban már 1956-tól az igazgatója volt. Az intézetet az Olajtermelési Tanszékkel közös szárnyban helyezték el az egyetemen. Gyulay Zoltán két ciklusban volt a Bányamérnöki Kar dékánja: 1951 és 1955, valamint 1961 és 1964 között. 1971-ben vonult nyugdíjba, de a Rezervoármechanika című tantárgyat egészen a haláláig ő adta elő.

1962-től több alkalommal volt a TU Berakademie Freiberg ([Freibergi](#) Bányászati Akadémia) vendégprofesszora. Oktatói feladatai mellett 1949-től 1952-ig az [OMBKE](#) KFVSZ, majd az OMBKE elnöke volt 1966-tól 1972-ig. 1971-től 1975-ig a soproni [Központi Bányászati Múzeum](#) igazgatója is volt. Gyulay Zoltán volt a hazai rezervoármechanika megteremtője, ő vezette be az oktatásba is. Nevéhez fűződik az akkori [Európa](#) leghosszabb kőolajvezetékének és a zalai olajlelőhelyek műszaki létesítményeinek a megtervezése, kidolgozta a kőolaj és a földgáz egy vezetékben, csomagokban való továbbítását, mindemellett neves bányászattörténész is volt. Munkásságát számos díjjal ismerték el. 1977. februárjában hunyt el, gyalogosként elütötte egy autó.

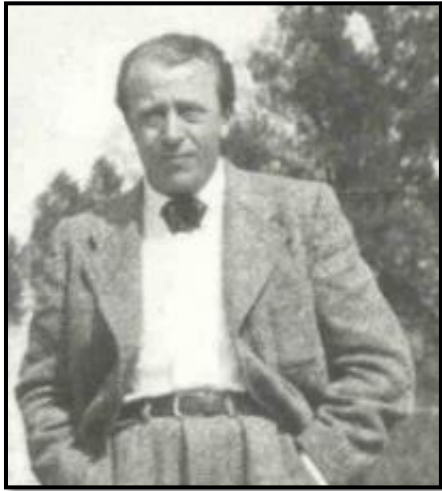
Gyulay Zoltán

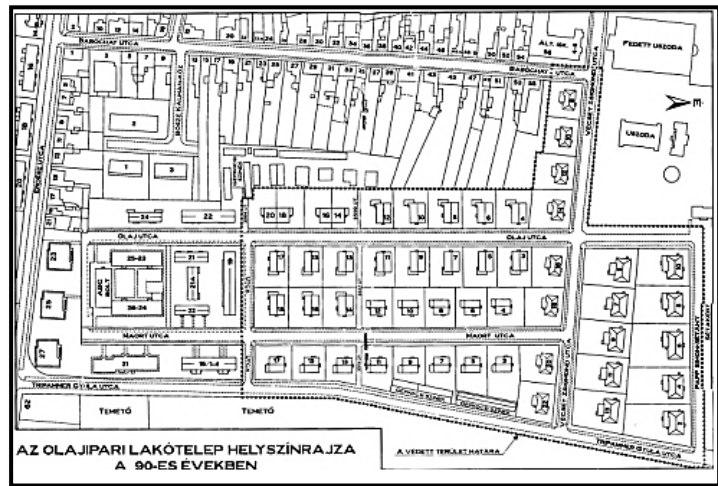
Szobra a MOGIM szoborparkjában

Bősze Kálmán (© Vásárosmiske, 1900. február 17. - † Nagykanizsa, 1969. szeptember 22.), erdőmérnök. Sopronban végezte erdőmérnöki tanulmányait, a gyakorlati építészet alapelemeit is ott sajátította el. A főiskolai barátai hívására került 1936-ban az EUROGASCO Inke-1. kutató fúrásához. A dunántúli kőolajbányászat megszületése idején vette át a – szinte emberfeletti építkezési célkitűzések megvalósítására létesült és egyre kvalifikáltabb munkatársakat felsorakoztató – MAORT Önálló Építési Osztály vezetését. Ő álmodta, tervezte és valósította meg Bázakerettyén, Lovásziban és Nagykanizsán, valamint a hosszú, Budapestre menő távvezeték mentén a ma is álló lakótelepeket, irodaépületeket, kultúrházakat, sportpályákat és utakat az új iparág részére. Tevékenysége hozzájárult ahhoz, hogy ezt az új bányászati iparágat az ország egyik legelzártabb vidékére – Göcsejbe – gyorsan és eredményesen betelepítették. Nagykanizsán 1942-43-ban felépítette, majd az elkövetkező évtizedben fokozatosan bővítette

az ország egyik legszebben parkosított lakótelepét. Nagykanizsa városa 1964-ben díszpolgárává avatta.

Bősze Kálmán

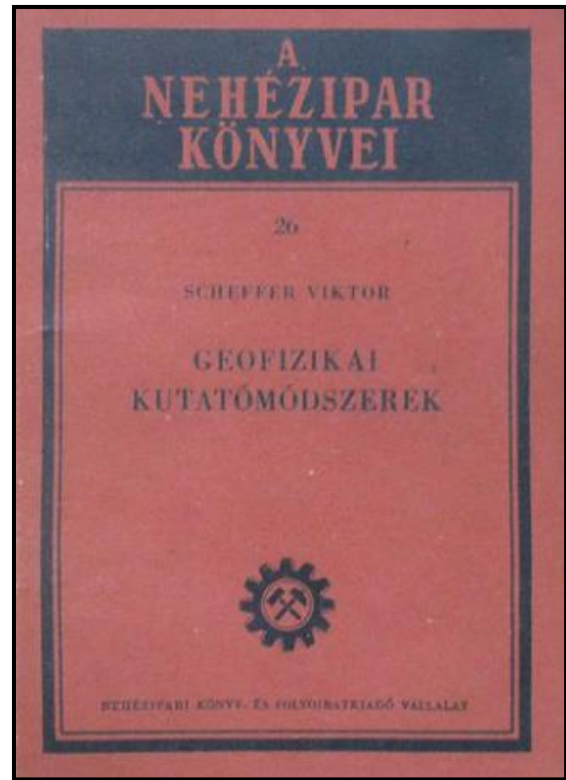
Nagykanizsai olajipari lakótelep helyszínrajza, 1990-es évek

Scheffer Viktor (☉ Budapest, 1900. december 14. - † Budapest, 1966. december 27.), gépészmérnök, geofizikus. A budapesti főreáliskolában érettségizett 1918-ban. A József Műegyetemen gépészmérnöki okleveles szerzett 1928-ban. 1929-ben a Geofizikai Intézetben dolgozott, ahol „Eötvös-inga” tanfolyamán tovább képezte magát és nyáron terepi, télen feldolgozó geofizikai munkával foglalkozott. Az ipari geofizikai nyersanyagkutatás terén 1933-ban az European Gas and Electric Company (EUROGASCO)-nál kapcsolódott be a torziós és gravitációs mérésekkel a szénhidrogén-geofizikához. Ezek alapján jelölték ki a Dunántúlon a kerettyei és lovászi kutatófúrásokat. A Standard Oil Co. megbízásából 1938-1943 között Olaszországban dolgozott, majd 1943-tól kezdve Kárpátalján és Erdélyben végzett gravitációs méréseket. A Magyar-Olasz Ásványolajipari Rt. kárpátaljai és észak-erdélyi geofizikai csoportjának vezetője. 1945 után a Magyar-Amerikai Olajipari Rt. (MAORT) budapesti központjában geofizikai feldolgozási feladatokat, majd 1948-tól kezdve Nagykanizsán fúrólyuk-szelvényezési geofizikai munkát végez. 1951-től a Kőolajipari Tröszt, majd az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt (OKGT) főgeofizikusa volt nyugdíjazásáig (1963). Tanácsadóként haláláig dolgozott. Kapcsolatban volt a környező országok geofizikusaival, német, olasz, francia és angol nyelvtudása ebben segítette. Tagja volt több szakbizottságnak, három hazai és egy német (lipcsei) egyetemnek is meghívott geofizikai előadója, a Budapesti Műszaki Egyetem (BME) címzetes egyetemi tanára volt. Munkáját a tudományok doktora címmel jutalmazták 1958-ban. Tudományos összefüggéseket ismert fel a gravitációs adatok, a kéregmozgások és a geodéziai mérések között. Magyarország jelentős részének, továbbá több nagy külföldi területnek is a gravitációs és földmágneses méréseit végezte, rendszerbe foglalta a Dunántúl jellemző geofizikai adatait. Alapvető tanulmányban foglalkozott a Kárpát-medence regionális geotermikus viszonyaival. Alapvetően új eredményeket ért el a magyarországi szintváltozások izosztikus jellegének feltárása terén. Új, széles körben elterjedt módszert dolgozott ki hegyes vidékeken végzendő graviméteres mérések magasságkorrekcióinak

képzésére. Vizsgálta még az Eötvös Lóránd-féle torziós inga mérési eredményeinek korrekciós lehetőségeit is. Kiváló előadó- és nevelőképesége, műveltsége és közismert jókedve alátámasztották szakmai kiválóságát.

Scheffer Viktor

Egyik könyve

120 éve született

Binder Béla (© Székesfehérvár, 1905. szeptember 26. - † Budapest, 1977. március 3.), bányamérnök. Székesfehérváron született, ott végezte általános- és középiskoláit. A budapesti József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem soproni bánya-, kohó- és erdőmérnöki karán szerzett oklevelet 1939-ben. Mérnöki pályafutását az Állami Földmérés szombathelyi kirendeltségén kezdte. 1940–41-ben az aranyidai Érckutató Kirendeltség vezetője. 1941-ben a kőolajbányászat szolgálatába lépett, és a Magyar-Amerikai Olajipari Rt. (MAORT) termelési mérnöke, majd termelési felügyelője volt, ebben a beosztásban 1945-től 1948-ig a magyar kőolajtermelést irányította. Már 1943-ban felemelte szavát a földgázpazarlással járó kőolajtermelés ellen. Tervezte és kiépítette a két zalai olajmezőn, Budafapusztán (Bázakerettyén) és Lovásziban az akkor még Európában sehol sem alkalmazott gázvisszanyomásos termelési rendszert. A MAORT perrel kapcsolatban 1948. szeptember 7-én letartóztatták, és I. fokon 1948. december 8-án, majd II. fokon 1949. január 20-án több társával együtt koncepciós vádak alapján 4 év börtönre ítélték. Még a börtönben is hű volt a kőolajbányászathoz, lefordította Mayer Gürr „A kőolajtermelés alapkérdései” című könyvét. 1951. június 1-én kegyelemmel szabadult. Szabadulása után 1958-ig a Bányászati Kutató Intézet olajosztályának, illetve az abból alakult MTA Olajbányászati Laboratóriumának

osztályvezetője. 1959-től az OKGT Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat kötelékében a demjéni (egri) kőolajmező műszaki vezetője, majd központi termelési mérnök volt Szolnokon. 1963-tól 1976-ban bekövetkezett nyugdíjaztatásáig a Nehézipari Minisztérium Műszaki Dokumentációs Irodájának szolgálatában, mint szakmai kiadványsorozatok felelős szerkesztője dolgozott. Egy évtizeden át szerkesztette az OMBKE Bányászati és Kohászati Lapok szénhidrogén-bányászati rovatát, amely az ő kezdeményezésére Kőolaj és Földgáz címen 1968-tól önálló folyóirattá vált, s ő lett az első főszerkesztője. Igen sok könyv és cikk szerzője, illetve társszerzője, amelyekben érezhető a pompás nyelvréze és választékos stílusa. Keményen élt, önmagával szemben támasztotta a legnagyobb követelményt. Belső szükségletből szolgálta a magyar szénhidrogén-bányászatot.

Binder Béla

BKL Kőolaj és Földgáz első száma

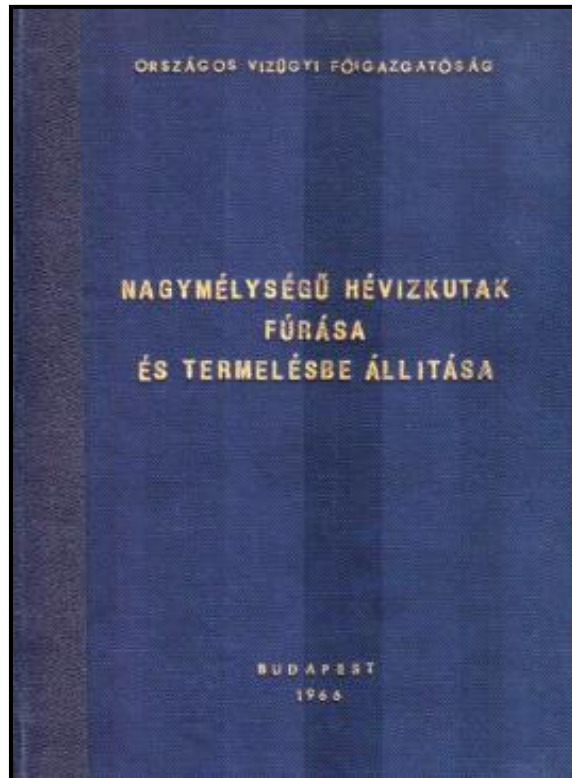
115 éve született

Majerszky Béla (☉ Árvaváralja, 1910. július 17. – † Budapest, 1972. március 7.), bányamérnök. Mérnöki oklevelét Sopronban 1937-ben szerezte meg és még az év tavaszán lett fúrómunkás az EUROGASCO Inke-1. jelű kutatófúrásánál. Legendás kapcsolatot teremtett a kétkezi munkás, a fúrómesteri gárda és a mérnökök között. Fúrási mérnökként önállóan először Bázakerettyén, később Lovásziban üzemvezetőként dolgozott és nagy része volt ezeknek a mezőknek a gyorsütemű feltárásában. 1939-ben a magyar szakemberek közül másodikként őt küldik ki az Amerikai Egyesült Államokba (Texas és Louisiana), hogy elméleti és gyakorlati tudását szélesebb alapokra helyezhesse. Hazatérve a MAORT rábízta az akkoriban Európa leghosszabb 8 hüvelykes (203,2 mm) csőtávvezeték építését Újudvar – Budapest között 1941-42-ben. E munka befejeztével ismét átvette a dunántúli fúrások irányítását, mint fúrási felügyelő, akkor, amikor a háború után a szállítóeszközöktől és gépeitől szinte megfosztott kőolajmezőket újra üzembe lehetett állítani. 1948-tól 1951-ig Budapesten dolgozott, majd visszakérült Nagykanizsára. 1954-től a Fúrási Vállalat főmérnöke volt. Nagykanizsán 1956. október 30-án megalakult a dunántúli kőolajipari vállalatok munkástanácsa, melynek elnökévé választották. 1957-ben letartóztatták és Népbíróság, gyakorlatilag koholt vádak alapján, a forradalmi magatartásáért 1958. december 18-án jogerősen 15 évi börtönre ítélte.

Kiszabadulása után nem tért vissza a szénhidrogén-bányászatba, hanem az országos vízkutatás programjában dolgozott. A sors grimaszaként az ő általa irányított fúróberendezés fúrta meg Tápén a ma Algyői-mezőnek nevezett szénhidrogénmező első kútját. Vízkutató munkássága alatt kidolgozta a nagymélységű termálvízkutatás és feltárás technológiáját. Minden szépért rajongó, tetteivel bizonyító, derűt sugárzó, talpig mérnökember volt.

Majerszky Béla

Egyik könyve

110 éve született

Bencze László (☉ Erdély, 1915? - † Budapest, 1979?), bányamérnök. Középiskolai tanulmányait Nagyváradon végezte, majd a temesvári műegyetemen szerzett bányamérnöki oklevelet 1938-ban. 1942-ben jött Magyarországra, ahol a MAORT-nál kezdte meg tevékenységét, Bázakerettyén dolgozott termelési mérnökként. 1950-től a Budafai Kőolajtermelő Vállalatnál volt, 1953-tól pedig a MASZOLAJ Rt. főmérnökeként dolgozott. Termelési mérnökként a minimális földgázt felhasználó kőolajtermelést igyekezett megoldani, 1951-től részese a kőolaj kiszorítására indított vízbesajtolási terv megvalósításának. 1954-ben a Vegyipari és Energiaügyi Minisztérium Kőolajipari Igazgatóságának főmérnöke, 1957-től a Kőolajipari Tröszt, 1958-tól az OKGT műszaki vezérigazgató-helyettese és a Gázipari Igazgatóság vezetője. Tröszti vezetői ideje alatt valósult meg a hazai gázipar földgázbázisra való átállítása és a földgázfelhasználás központi fejlesztési programja. Komplex módon oldotta meg a földgáztermelés előkészítését, termelését és szállítását, földgáz-távvezetékek automatizálását és telemechanizálását, valamint az országrészek gázszolgáltató vállalatainak kialakítását. Hazánkat ő képviselte a Nemzetközi Gázunióban, a nemzetközi gázipari együttműködésben kifejtett tevékenységéért betegágyánál adtak át egy csehszlovák kitüntetést. Egész életét a kőolaj- és földgázipar fejlesztésének szentelte. Kimagasló érdemeket szerzett

abban, hogy a hazai energiaszférában a szénhidrogének, ezen belül is a földgáz ma már soha nem várt jelentőséggel bírnak, és meghatározó szerepet játszanak. A hazai kőolaj- és gázipar fejlődése azon korszakának volt olyan kiemelkedő egyénisége, akire a bővebb szakma és mindenki, aki vele hivatali vagy más vonatkozásban kapcsolatba került, mindenkor elismeréssel és tisztelettel emlékezik. Az OMBKE KFVSZ elnöke volt 1957 és 1963 között.

Bencze László

Földgázelőkészítő üzem

Hírlevél

Hírlevelünket az Egyesület honlapjáról is elérhetik: **Hírlevél**

Ha javaslata, ötlete van a Hírlevéllel kapcsolatban, vagy van olyan híre, amit ezen a fórumon szeretne megosztani tagtársainkkal, kérjük azt a hirlevel@ombke.hu e-mail címre küldje el.

A Hírlevélre **itt** tud feliratkozni.

A Hírlevelet összeállította: Hajnal József